

Dato: 17.04.2024

Møteleder: Siri Oestreich Waage

Referent: Marit Bunæs

Deltagere: Tove Vaaje-Kolstad, Eva Høksaas, Knut Bjørgås, Einar Jensen, Eli Katrina Øydvin, Ole Grammeltvedt, Amund Frogner Borge, Håkon Dåsnes, Håvard Moe, Lars Østbye Hemsing, Stein Rinholm, Tore Abelvik, Ivar Oveland, Brit Marit Fossan Knudsen, Lars Mardal, Maria Oldeman Lund, Janet Lynn Berringer Slåen, Tore Lauritzen

Gjester: Niels Torger Granum, Andreas Korsnes, Carl William Lund

Referat for Geovekst-forum i april

Sak nr.	Tema / Dokumenter	Sakstype
17/24	Godkjenning av referat fra mars-møtet	Godkjenne
55/23	Grønnstrukturkart <ul style="list-style-type: none">Vedtak av salgspriser	Vedtak
18/24	Oppdatering av fellesdokumenter <ul style="list-style-type: none">FellesdokumentHandlingsplanKvalitetsplan	Diskusjon
19/24	Blåstrukturkart <ul style="list-style-type: none">Status	Informasjon
20/24	FKB-C konstruksjon fra satellittbilder sprinten <ul style="list-style-type: none">Presentasjon av resultat	Informasjon
21/24	Endringer i WMS-tjenester <ul style="list-style-type: none">Informasjon	Informasjon
61/22	Kommunikasjonsgruppa <ul style="list-style-type: none">Ny grafisk profilNy gruppe m/nye medlemmer.Årsrapport	Informasjon
22/24	Eventuelt <ol style="list-style-type: none">Grunnkart for bruk i arealregnskapInfo fra Faggruppe Geovekst økonomiTilbakemelding etter møte med Norconsult Oppsummering og avklaringer	Informasjon
	Møtedatoer i 2024: 17.april halv dag på Teams 5. - 6.juni – FGU Innlandet (Scandic Hamar) 11. - 12.september – FGU Vestland (Førde, Scandic Sunnfjord hotel) 17.oktober halv dag på Teams	

	27. - 28.november (Oslo-området)	
--	---	--

Sak 17/24 Godkjenning av referat fra mars-møtet

Referatet ble godkjent

Sak 55/23 Grønnstrukturkart

- Vedtak av salgspriser

Status:

Mål om webinar i mai står fortsatt. Framdriftsplanen står seg. Det er laget en publiseringsplan. Standardiseringsprosjektet er godtatt og invitasjon sendes ut. Håper på deltagelse fra Geovekst-forum.

Vedtakssaken:

Kostnadene ved produksjon av FKB-Grønnstruktur er relativt lav. I FDV-avtalene, hvor kostnadene for FKB-Grønnstruktur dekkes i Geovekst-samarbeidet, er det lagt opp til at kostnaden baserer seg på kartlagt areal i hver enkelt kommune.

I forslaget til pris for FKB-Grønnstruktur ved salg ligger det til grunn at FKB-Grønnstruktur selges kommunevis, og at kostnaden knyttes til kartlagt areal i den aktuelle kommunen. I kostnadsfordelingen i Geovekst er det lagt opp til tre kostnadsnivåer ut ifra areal, de samme nivåene bør følges ved salg. Det foreslås at prisen for FKB-Grønnstruktur tilsvarer kostnaden kommunen betaler for etablering.

Dette gir følgende pristabell:

Kartlagt areal i hektar	Antall kommuner	Pris per kommune	
Over 10 000	13	kr	8 000
Mellom 5 000 og 10 000	63	kr	5 500
Under 5 000	281	kr	2 000
Totalt	357		

Vedtak i sak 55_23 Grønnstrukturkart:

Prisen for FKB-Grønnstruktur gjelder per kommune, og beregnes ut ifra kartlagt areal i kommunen. Prisen for FKB-Grønnstruktur skal tilsvare kostnaden kommunen betalte ved etablering av datasettet.

Den foreslåtte prisen for FKB-Grønnstruktur, der prisen følger kartlagt areal i kommunen, og kommunens kostnad ved etablering ligger til grunn, vedtas.

Årlig prisjustering tas inn i vedtaket. Gjøres av sekretariatet.

Kommentarer:

K - Er dette et eget produkt som ikke inngår i FKB-dataene? FKB-Grønnstruktur selges som et eget produkt, kommunedekkende i e-torget. Hvordan kan man selge små flekker av dette produktet? Hvordan gjør vi det? Hva vil prisen være når en handler FKB alle datasett i smått (små arealer).

K – priskalkulatoren må også inneholde Grønnstrukturkartet.

KV – Produktet er ikke tilgjengelig i SFKB før 2025. I Geonorge kan det lastes ned fra slutten av mai.

Prisen for mindre områder vurderes når FKB-Grønnstruktur blir tilgjengelig i SFKB.

Vedtaket utvides i september med prising av mindre områder.

Sak 18/24 Oppdatering av fellesdokumenter

- Fellesdokument
- Handlingsplan
- Kvalitetsplan

Gjennomgang av Fellesdokumentet og prinsipper. Vist hvor dette finnes i Teamet vårt.

Forenkling, korte ned og gjøre dokumentet lettlest. Slanke sideantallet. Få opp sider som beskriver alle fellesløsningene på Kartverkets hjemmesider ala NGIS.

Hva skal hovedmålet være nå? Eks: Felles sikre oppdaterte detaljerte? Geografiske data til sentrale samfunnsaktører/fellesskapet

Samfinansiering/kostnadsdeling??? Hva skal vi bruke? Samfinansiering er godt innarbeidet i samarbeidet.

SEFF de velkjente GV-sakene i en bolk. Resten som er framtidrettet i en annen bolk.

Trygg/ I front/Åpen nye punkter i dokumentet til diskusjon.

Eva – GV-data i fellesløsningene, GV- som eier av dataene bør ha en avtale med fellesløsningene om at disse er oppe og går og at det ikke er sikret delingsplattformer framover. Sikre bruk av data gjennom fellesløsningene, men fellesløsningene er ikke eid av GV, men ND-partene og andre. GV er avhengig av disse fellesløsningene. Stor leverandør av data inn i løsningene og GV ønsker å være med å påvirke hvordan data deles gjennom fellesløsningene. Mange av avgjørelsene om fellesløsningene gjøres i produktrådene hvor GV deltar.

Eva – nye AI-metoder som kanskje GV skal tas i bruk må godkjennes av GV-forum. Som alle andre metoder som vi holder på med gjennom datafangst og deling. Testprosjekter, skal vel etter hvert tas i bruk i produksjon. Alle ulike datafangstmetoder bør vedtas av GV-forum om de skal tas i bruk av partene.

Einar – Ikke kutt ut forvaltning i teksten under punkt 3. Geovekst-samarbeidet mot 2028.

Samfinansiering bør bestå, det er et kjent begrep som er anerkjent.

Har vi mulighet til å påvirke leverandørmarkedet, hva kan gjøres? Siri – Hvordan anskaffer vi, og hvilken informasjon vi deler med aktuelle aktører for å få nye parter på banen.

Siri – partene kan kanskje trenge drahjelp internt i egen organisasjon. Derfor forenkling for å bringe budskapet ut.

Tove – Samfinansiering ikke kostnadsdeling. Forvaltning må med, det er det vi jobber med i Forvaltningsløsningene. Vedlikehold er det vi jobber med hver dag.

Knut – Eva har et godt poeng. Tar gjerne inn en setning fra GV-data i styringsmodellen for fellesløsningene. Samfinansiering bør beholdes, dette er veldig godt innarbeidet av alle. Også i departementet. Ikke problemer med å jobbe med å utvikle leverandørmarkedet.

Siri ønsker at alle kommer med innspill.

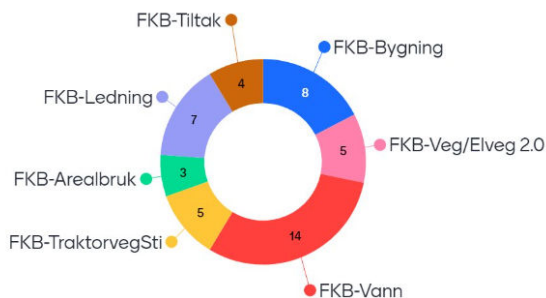
Handlingsplanen skal også være retningsgivende for hva som skal ligge i Handlingsplanen til Fylkenes Geodataplaner og Handlingsplanene lokalt.

Kvalitetsplanen - en plan blir ikke god dersom behovene ikke blir løftet fram og satt i system og prioritert. Tanker og innspill kan gis til Maria direkte eller gjennom Fylkeskartkontorene.

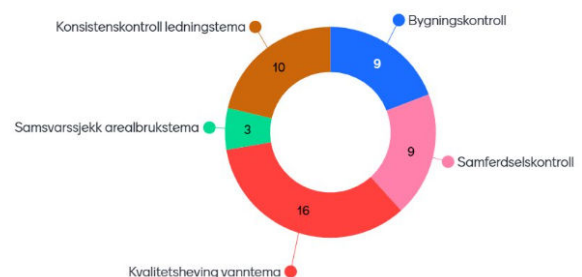
Temperaturmåling – få resultatene fra Maria. Bruken av powerBI til statistikk. Konkretisering og spissing av hvilke tema det skal jobbes med er viktig. Kvalitetsplanen skal brukes til kvalitetsheving, kontroll og drift. Hvor må vi ha spesielt trykk for å forbedre dataene våre? Enhetlig fokus er viktig. Resultat fra temperaturmåling:

Temperaturmåling - Geovekst-forum

Hvilke datasett mener du er viktigst å prioritere kvalitetshevet?

Hvilke tiltak mener du er viktigst å prioritere?

Kommentarer:

Lars – forankre metoder inn i GV-forum. Lettere for fylkene å få gjennomført aktivitetene i fylkene. Handlingsplanen må på plass på denne siden av sommeren.

Vi bør lage en enkel illustrasjon på hva Geovekst-samarbeidet er. Sammendraget i Fellesdokumentet skal være en en-sides presentasjon.

Det innkalles til en workshop.

Sak 19/24 Blåstrukturkart

- Status

Presentasjonen er delt i møtemappen.

Aktiviteter i arbeidet:

14.mars – Presentasjon på Geomatikkdagene

18.mars - oppfølgingsmøte med NVE. Prioritere etablering av nasjonalt datasett for dreneringslinjer

02.april – Norsk vann – presentasjon for nettverk overvann, bli invitert inn i deres nettverk. Representanter fra VA-miljøet inn i GV-Vanngruppa?

17.april – KS – Fylkeskommunene. Presentasjon for Drift- og vedlikeholdsnettverk og Forvaltningsnettverk

Nye møter:

Miljødirektoratet? Overvann

Privat bransje

Hva er ambisjonsnivået til Blåstruktur-prosjektet:

- Kvalitetsheving FKB-Vann – enhetlig arbeid
- Statusmøte med FKKene
- Statistikk kvalitet i FKB-Vann
- Gjennomgang og oppdatering av veileder og arbeidsinstruks
- Koordinering av sommerhjelper 2024
- Standardisert produktspesifikasjon for stikkrenner
- Forslag til nytt standardiseringsprosjekt
- Stikkrenner er et prioritert datasett på grunn av viktigheten for blant annet overvannsanalyser og som grunnlag for klimatilpasning.
- I dag medfører manglende/avvikende standardisering til at data må kodes om manuelt, for å kunne utveksle data mellom systemene.

Geovekst arbeidsgruppe vann:

- Nest møte 23.april
- Tema – status Blåstrukturkart
- Produktspesifikasjon for nasjonalt dreneringsdatasett – metodikk og innhold
- Spesifisere forvaltningsløsning
- Kostnadsoverslag etablering, drift og forvaltning.

Medlemmer i vanngruppa.

Navn	Etat
Else Reither	Kristiansand kommune
Ingrid Fossum	Røros kommune
Erin Sandberg	Tynset kommune
Kamilla Skåre Sandboe	NVE
Ole Fjellstad Holt	NVE
Stian Lundanes	NVE
Eirik Melbye Buraas	Bane NOR
Kari Anne Midtvold	Statens vegvesen
Henrik Forsberg Mathiesen	NIBIO
Jon Anders Anmarkrud	Statsforvalteren i Oslo og Viken
Astrid Heier Vegusdal	Agder fylkeskommune
Tom Joar Kristiansen	Kartverket
Jon Endre Kirkholt	Kartverket
Håkon Dåsnes	Kartverket

Viktig å få med noen fra Landdivisjonen og IT internt i Kartverket. Også representanter fra Norsk vann er ønsket.

Kommentarer:

Vesa – Bodø har et eget prosjekt på stikkrenner. Beskrevet sjøl, hva og hvordan ting skal registreres. Bodø melder seg til tjeneste.

Håkon – har møtt alle kommunene i Innlandet med vann som tema. Støtter oppunder satsningen på dreneringslinjer.

Eli – fint at arbeidsgruppevann er i gang igjen. Spesifikasjon av dreneringslinjer, kritiske punkt og forvaltningsløsning.

Hvordan forankre Blåstrukturkart og arbeidspakker i junimøtet Geovekst-forum.

Maria – flere kan melde seg på spesifikasjonsarbeidet.

Stein – mange stikkrenner i NVDB. Ulik innmelding som er krevende. En del stikkrenner er knyttet til senterlinje veg. Her er det ønsket en kvalitetsheving og innmåling av stikkrenner. Ønsker å heve dette arbeidet opp i Vegvesenets lederstruktur.

Lars – Kjempebra. Stort fokus i kommunene når det gjelder blåstruktur. Mange aktører. Skal GV-forum ta eierskap til datasettet Blåstruktur slik vi har gjort for Grønnstrukturdatasettet. JA det er det som er tanken.

Sak 20/24 FKB-C konstruksjon fra satellittbilder sprinten

- Presentasjon av resultatet

Se presentasjon.

Prosjektet har testet ut mulig konstruksjon av FKB-C fra satellittbilder.

Del 1 - Orientering

Del 2 - Ortofoto

Del 3 – FKB-C konstruksjon

Del 4 – Bildematching

Del 5 – Tekniske spesifikasjoner for Pleiades Neo (priser og brukerrettigheter)

Del 6 – Evaluering av resultatene

Tilgjengelighet:

Fordeler:

- Kan kjøpe bilder fra arkivet hvis bildene er bestilt av noen andre.
- Kan ta bilder over vanskelige områder

Ulemper:

- Flybilder er mer fleksibel enn satellitter med faste baner

Tekniske spesifikasjoner:

Fordeler:

- Flere fargeband (6) enn flybilder (4)
- Trenger ikke pikselere forbudsområder, for der gjelder bare flybårne sensorer.
- Kan lage ortofoto dom følger FKB-C standarden hvis satellittbildene orienteres mot kontrollpunkter på bakken.

Ulemper:

- Ikke nøyaktig nok for konstruksjon av FKB-C i stereo
- Dårligere oppløsning enn flybilder
- Satellittbildene kan være tatt med en vinkel. Vanlige flybilder er tatt rett ned.

- Det kan være skyer i satellittbildene. Flybilder skal ikke ha skyer i bildene i Geovekst- og omløpsprosjekter.
- Bare en stereomodell, som fører til flere områder uten innsyn sammenlignet med flybilder som har mange overlappende flybilder.

Brukerparametere:

Fordeler:

- Skaper flere alternativer for datafangst i Norge
- Enkelte å anskaffe bilder gjennom KSAT

Ulemper:

- Bare brukerlisens, ikke eierskap til satellittbildene
- Vanlig brukerlisens dekker 5 navngitte etater i bestillingen
- Stereomodell fra arkivet er vesentlig dyrere enn omløpsbilder per kvadratkilometer. Flybilder orientering og ortofoto er inkludert i kostnaden for omløpsbilder. I omløpsprosjekter så får man eierskap til det som er bestilt. Ny fotografering med stereomodeller av et område er dyrere enn arkivbilder.

Konklusjon og videre planer

- Fordelen med VHR-satellittbilder er at satellittbilder har flere fargeband enn flybilder og raskere leveransetid enn flybilder. Dette er svært nyttig for kartlegging i nødsituasjoner og for analyse.
- VHR-satellittbilder har god nok til å lage ortofoto etter FKB-C spesifikasjon, men ikke god nok nøyaktighet til å oppdatere FKB-C kartdata i stereo, spesielt i høyde.
- Et stort problem er brukerrettighetene til satellittbildene.
- Kostnaden på satellittbildene sammenlignet med flybilder er også et problem.
- Videre arbeid:
 - Benytte resultatene internt og i relevante forumer for å drøfte fremtidens datafangst
 - Drøfte resultatene med KDAT og Airbus
 - Ha dialog med andre aktører som er interessert i å evaluere produktet, for eksempel Universitetet i Tartu.

Kommentarer:

Einar – Oppløsning kontra skarphet. Er det like god skarphet på satellittbildene? Nei det er det ikke.

Ikke overselge produktet satellittbilder.

Siri – Dette var en test for å se hva vi kan få ut av dette nå.

Ivar – Dette ser vi det samme på laserdata, punktetthet er ikke det samme som kvilitet. Her ser vi at oppløsning ikke er det samme som kvalitet. Vi kan bruke satellittbilder kan brukse til kvalitetsheving, men prisene er høye. Må bruke andre satellittbilder da.

Tore – kjempestort potensiale, kan brukes til å forbedre dataene våre der det er endringer. Utfordringene er prisen, mens dataene er gode nok. Vi får gode oversikter og ferske data.

Andreas – Satellitten tar bilder 2 ganger pr dag, men kun små frimerker.

Amund – er rapporten tilgjengelig. Er det mulig å forhandle på priser?

Carl W – Det forhandles om å få tillatelse til å dele rapporten. Resultatene skal sjekkes først.

Sak 20/24 Endring på WMS-tjenester

- Informasjon

Del 1 Cachetjenester

- 4 – 8 «nye» cachetjenester vil settes opp i løpet av mai
- Den 30. juni vil alle dagens 25-30 tjenester kobles vekk.

Tjenester:

- Kun Norge i bilder som beholder dagens url
 - Fokus på topo, topogråtoner og toporaster
- Noe spissing av topotjenesten og topoggråtone, mer fokus på kartografi.
Hovedsak EUREF89 «utm32n» se mer i presentasjonen.

Del 2, øvrige tjenester

- Ryddejobb over sommeren

Kommunikasjon:

Hvordan varsles disse endringene, se liste i presentasjonen

Geonorge: <https://www.geonorge.no/aktuelt/Se-siste-nyheter/store-endringer-i-kartverkets-cachetjenester/>

Er det andre kommunikasjonskanaler som vi bør benytte?

Kommentarer:

NIBIO – bra at det ryddes. Vi bruker varslene på Geonorge for å holde oversikt, Tidligere ble det lagt varsler på gamle og nye tjenester med en 3 måneders frist. Nye tjenester må opp 3 måneder før gammel tjeneste legges ned.

Nils – det er ikke lagt opp til 3 måneders overlapp.

Håvard spør -> Veldig upraktisk å ikke ha tjenester som støtter NTM! Dette er ulogisk. Niels svarer dette ut seinere.

Ivar – tegneregler var gode i FKB 4.6 for maskinlæring. I FKB 5.0 er det ikke like greit. Dette må ses på i topo-tjenestene.

Sak 61/22 Kommunikasjonsgruppa

- Ny grafisk profil
- Ny gruppe m/nye medlemmer.
- Årsrapport

Kort presentasjon av malverket som er levert og hvor disse er lagret.

Ingen nye gruppemedlemmer er på plass.

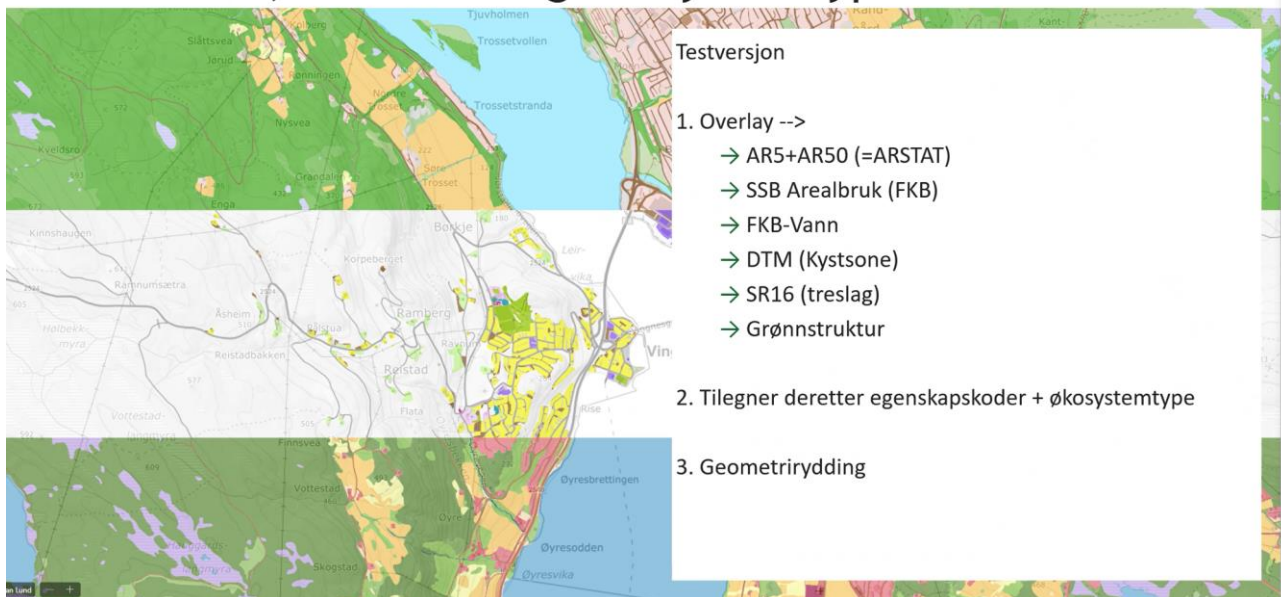
Årsrapport er oppdatert i ny mal, mangler noe på vedleggene.

Sak 22/24 Eventuelt

1. Grunnkart for bruk i arealregnskap

Datsett er distribuert gjennom Geonorge som en testversjon
Nederste delen i trekanten er det som er publisert.

Ett datsett -tre temalag: Arealdekke, arealbruk og økosystemtype

Trenger dere mer info kan vi sette det opp på agendaen ved et møte seinere i år.

2. Info fra Faggruppe Geovekst økonomi

Intern gruppe som er opprettet i Kartverket.

KV har fått merknader fra RR på samfinansieringer i Geovekst-prosjekter fra 2022. Og det jobbes grundig fra RR som gjør at vi setter i gang tiltak rundt ytterligere dokumentasjon og sammenstille dette på en enkel måte.

Om Gepos vil være framtiden er ikke avklart, men det skal nå utredes om det finnes andre måter å holde orden på partenes økonomi og kartverkets økonomi. Første frist er 15.mai og deretter 30.juni.

Om partene vil merke noe er litt usikkert. Mulig vi må prioritere ned litt andre sekretariatet en liten periode mot sommeren.

3. Tilbakemelding etter møte med Norconsult

Greit møte, de som bruker NOIS er fornøyd. Bekymringen har vært at NOIS taper terreng i nye konkurranser i kommunene. Påpekte at det var mye gjenbruk av tilbudsdokumenter.

Evt. lage en spørreundersøkelse for de som har byttet leverandør, hva er grunnen til byttet?

NOIS hadde stort fokus på BIM og byggesaksbehandling.

Lars – burde vi hatt mer «samarbeid» med systemutviklere i GV-forum slik at vi får pushet dette i riktig retning.

Oppsummering og avklaringer – oppfordring til å løfte fram saker. Melde inn representanter til kommunikasjonsgruppa.

Møtedatoer i 2024:

17.april halv dag på Teams

5. - 6.juni – FGU Innlandet (Scandic Hamar)

11. - 12.september – FGU Vestland (Scandic Sunnfjord)

17.oktober halv dag på Teams

27. - 28.november (Oslo-området)